

Agnieszka Stańska

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Humanistyczny
agnieszka.stanska73@gmail.com

Konstanty Ryszard Domagała (1923–2012) – nieprzeciętna indywidualność, autorytet życia muzycznego Siedlec i regionu

---

Konstanty Ryszard Domagała (1923–2012) – outstanding individuality, the authority of the musical life of Siedlce and the region

ABSTRACT

The paper is devoted to Konstanty Ryszard Domagała (1923–2012), who inherited his love for music from his father. In 1939 he was taught to play the organ and grand piano by Walenty Hakowski, an organist in the Siedlce Cathedral. He graduated from the organ class in the State Secondary School of Music in Warsaw, a correspondence secondary school in Warsaw and the Music Conservatory in Warsaw. He worked in the Niwiski Parish and was later employed in the Siedlce Cathedral. In 1953 he started working in the State Music Centre (Państwowe Ognisko Muzyczne) in Łuków, teaching a grand piano class and theoretical subjects there. In 1954 he established the Municipal Public Music Centre (Miejskie Społeczne Ognisko Muzyczne) in Siedlce and became its director. The place was the first and only music education institution in post-war Siedlce. It was thanks to him that the name of the Public Music Centre was changed for the State Primary School of Music (Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia). Later, he founded the Secondary School Complex of Music (Zespół Szkół Muzycznych II stopnia). In 1962 he started the "Podlasie" Song and Dance Ensemble, which was extremely successful. He is the author of such publications as: *Towarzystwa Muzyczne. Powstanie – rozwój Szkolnictwa Muzycznego w Siedlcach* (Siedlce 2004), *Muzyczna Jubilatka* (Siedlce 2007), *Spełnione marzenia* (Siedlce 2009). He also published folk songbooks. K. Domagała's artistic work and activity was appreciated. He was awarded various distinctions, medals, diplomas and prizes. He worked hard for what he had achieved in his life. What should be stressed is that his deeds and the path he had taken let him go down in Siedlce history as one of the best and most famous people.

Key words: Konstanty Ryszard Domagała, music, music school, Siedlce

Słowa kluczowe: Konstanty Ryszard Domagała, muzyka, szkoła muzyczna, Siedlce

Konstanty Ryszard Domagała urodził się 6 września 1923 r. w Siedlcach¹, w rodzinie rzemieślniczej, jako syn Konstantego i Marianny Czapczak z Terlikowskich – oboje rodzice byli wdowcami. K. R. Domagała wspomina, iż miał dużo rodzeństwa. Każde z nich, jak się pobierali, już miało swoje dzieci. Jego ojciec posiadał pracownię obuwia, był mistrzem i starszym cechu². Zamiłowanie muzyczne odziedziczył po ojcu, który był wieloletnim chórzystą chóru parafii św. Stanisława Biskupa w Siedlcach oraz chórzystą w chórach amatorskich³. Swoje umiejętności muzyczne ojciec Konstanty senior próbował rozwijać w prywatnej szkole muzycznej, lecz dochody rodziny rzemieślniczej nie wystarczały na kontynuowanie edukacji muzycznej⁴. Syn tak wspomina swego ojca: „Uważał, że dziecko powinno być wychowywane w kręgach kulturalnych. W związku z tym prowadził mnie do kina, na jasełka i przedstawienia teatralne”⁵. Dodając: „Zawsze lubiłem śpiewać. Śpiewałem od maleńkiego, a że w domu był gramofon i mandolina, troszeczkę też na niej grałem. Potem, ponieważ ojciec śpiewał w chórze, zostałem ministrantem w starym kościele [parafia pw. św. Stanisława Bpa – dop. AS]”⁶. Zapoczątkowało to wszystko przysze życie związane z muzyką i kulturą muzyczną.

Początkowo uczęszczał do Szkoły Powszechnej nr 4, tzw. szkoły ćwiczeń⁷, a naukę muzyki rozpoczął w 1938 r. w Podlaskiej Szkole Muzycznej w Siedlcach⁸, która kierowana była przez kpt. Józefa Stoczewskiego⁹. Po 1939 r. prywatnie kontynuował naukę gry na organach i fortepianie u Walentego Hakowskiego¹⁰, któremu zawdzięcza przygotowanie do pracy samodzielnej oraz dalszego podjęcia kształce-

---

¹ Konstanty Ryszard Domagała zaznacza w książce pt. *Spełnione marzenia*, iż w dyplomie ukończenia studiów napisane ma, iż jego miejscem urodzenia nie były Siedlce, lecz Piaski Starowiejskie – od 1 października 1931 r. część Siedlec. K. Domagała, *Spełnione marzenia*, [rozmawiał Bartosz Szumowski], Siedlce 2009, s. 11, 22, 25.

² Tamże, s. 12–14.

³ P. Rzewuska-Korycińska, *Marzenia Pana Konstantego*, [b.m i r.w.], s. 4.

⁴ W. Tybura, *Tacy już są Domagałowie...*, „Trybuna Mazowiecka”, nr 306, 307, 24–26 grudnia 1973, s. 6.

⁵ K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 13.

⁶ Tenże, s. 22; B. Szumowski, *Wspomnienie o Konstantym Domagale. Wybitny i zagadkowy*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 27, 1 lipca 2012, s. 10.

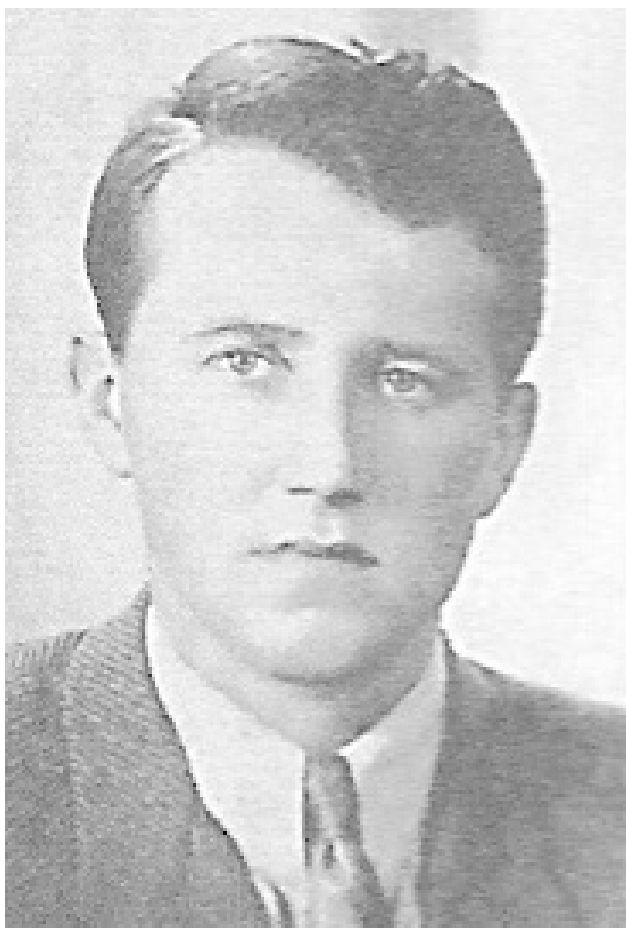
⁷ Szkoła Powszechna nr 4, tzw. szkoła ćwiczeń, przy ul. 3-Maja, w której zdobywali umiejętności dydaktyczne przyszli nauczyciele. Szkoła funkcjonowała przy Żeńskim Liceum Pedagogicznym w Siedlcach. Przed wojną placówka mieściła się przy ul. Błonie. We wrześniu 1944 r. zostały wznowione zajęcia i odbywały się w budynku przy ul. J. Kilińskiego 24, gdyż do kwietnia 1945 r. poprzedni gmach był zajęty przez wojska radzieckie. W roku szkolnym 1946/1947 po przeprowadzonym remoncie nastąpiło przeniesienie szkoły ćwiczeń do wcześniejszego budynku liceum. K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 21–22; zob. T. Kamiński, *Zakład kształcenia nauczycieli w Siedlcach w latach 1917–1970*, „Szkice Podlaskie”, z. 6, 1998, s. 26, 32; (BLM), *Gadu-gadki: O Dniu Dziecka – wspomnienia i marzenia*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 23, 6 czerwca 2004, s. 3.

⁸ Podlaska Szkoła Muzyczna w Siedlcach funkcjonowała krótko od 1932 do wybuchu II wojny światowej.

⁹ B. Boczukowa, *Edukacja regionalna na południowym Podlasiu – uwarunkowania i perspektywy*, Siedlce 2011, s. 464; P. Rzewuska-Korycińska, *Marzenia Pana Konstantego*, [b.m., b.r.w.], s. 4.

¹⁰ Walenty Hakowski (1868–1960) – organista katedry siedleckiej, kompozytor, dyrygent chórów, nauczyciel muzyki, zob. ks. M. R. Szulik, *Hakowski Walenty*, [w:] *Słownik biograficzny Południowego Podlasia i Wschodniego Mazowsza*, red. A. Kołodziejczyk, t. I, Siedlce 2009, s. 86–87.

nia w kierunku muzyczno-artystycznym¹¹. W czasie okupacji niemieckiej również ćwiczył w kancelarii przy Cmentarzu Centralnym i udoskonalał swoje umiejętności na pianinie¹². Pracował kilka miesięcy na kolei, potem jakiś czas był ogrodnikiem. Przyszły muzyk, kompozytor dostał arbeitskartę oraz kentkartę oznaczającą przydatność do pracy oraz wywiezienia na roboty do Niemiec. Podczas wojny władze okupacyjne zamknęły średnie szkoły, ale pozwalały na zdobywanie nauki zawodu, więc potraktowano K. R. Domagałę jako ucznia muzyki organowej¹³.

Fot. 1. Konstanty Ryszard Domagała. Źródło: K. R. Domagała, *Spełnione marzenia*, Siedlce 2009, s. 116.

---

¹¹ P. Rzewuska-Korycińska, *Marzenia Pana Konstantego...*, s. 5, K. Domagała, *Spełnione marzenia, ...*, s. 24; B. Szumowski, *Wspomnienie o Konstantym Domagale. Wybitny i zagadkowy...*, s. 10.

¹² Wywiad z Marią Rzewuską, córką K. R. Domagały przez autorkę w dn. 19 lipca 2017 r. w Mińsku Mazowieckim.

¹³ K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 22, 24.

Maria Rzewuska, córka K. R. Domagały, wspominała o opatrności podczas aresztowań jej ojca w czasie okupacji niemieckiej. Pierwsze aresztowanie miało miejsce na ul. J. Kilińskiego. W sklepie żandarm niemiecki zrewidował K. R. Domagałę i udali się do komisariatu policji. Po dłuższym oczekiwaniu wywołano jego nazwisko i kazano mu wyjść. Następne zatrzymanie odbyło się na ul. 1 Maja, szedł wówczas do katedry, by grać podczas nabożeństwa pogrzebowego. Zaprowadzono go przez żołnierza pod karabinem na dziedziniec Seminarium Duchownego (obecnie jest tam murowane ogrodzenie znajdujące się od ul. Browarnej). Zatrzymany został wraz z ks. Olszewskim. Po sprawdzeniu dokumentów, wypuszczono ich, gdyż razem mieli odprawić pogrzeb¹⁴. W sierpniu 1944 r. K. R. Domagała podjął pracę jako organista w parafii Niwiski koło Siedlec¹⁵.

W 1947 r. rozpoczął edukację w klasie organowej w Państwowej Średniej Szkole Muzycznej w Lublinie. Z powodu uciążliwych dojazdów do Lublina przeniósł się do warszawskiej Państwowej Średniej Szkoły Muzycznej nr 1, kontynuując naukę również w klasie organowej. Następnie ukończył liceum korespondencyjne w Warszawie, a także w 1954 r. Konserwatorium Muzyczne w Warszawie (Wydział Teorii – uzyskał stopień dyplomowanego artysty muzyka, magistra sztuki)¹⁶. Podczas zdobywania poszczególnych szczebli kształcenia muzycznego od 1 lipca 1950 r. do 1 kwietnia 1955 r. zatrudniony był w katedrze siedleckiej, gdzie współpracował ze swoim nauczycielem – W. Hakowskim. Zachęcony wówczas został przez Mariana Sobieskiego z Polskiego Radia, który zajmował się nagrywaniem w okolicznych wioskach pieśni ludowych, do ich utrwalania. Postanowił sam również je rejestrować i nie doprowadzić do zatarcia tradycji folklorystycznej regionu siedleckiego. W wolnych chwilach przez około trzy lata z ciężkim magnetofonem szpulowym chodził po wsiach, np.: Przywory, Domanice, Gostchorz, Wodynie, Stok Ruski, Stok Lacki szukając miejscowych śpiewaków i muzykantów, nagrywając pieśni ludowe. W 1953 r. prowadził również chór w Gimnazjum im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego w Siedlcach¹⁷. W tym samym roku był także pracownikiem Państwowego Ogniska Muzycznego w Łukowie, pracując tam parę lat i prowadząc klasę fortepianu oraz przedmioty teoretyczne, choć dojazdy do Łukowa były męczące.

K. R. Domagała otrzymał w 1954 r. korzystną propozycję pracy w Średniej Szkole Muzycznej w Warszawie. Za namową żony propozycję tę odrzucił i postanowił wrócić do rodzinnego miasta. Zaprzepaszcżając szansę danej od losu, poświęcił się Siedlcem. Wspomnieć należy, iż to właśnie dzięki zasłudze K. R. Domagały powojenne życie i edukacja muzyczna w Siedlcach zostały zorganizowane na nowo, po-

¹⁴ Tamże, s. 26–27; Wywiad z Marią Rzewuską córką K. R. Domagały z dn. 19 lipca 2017 r.

¹⁵ P. Rzewuska-Korycińska, *Marzenia Pana Konstantego...*, s. 6; K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 28.

¹⁶ P. Rzewuska-Korycińska, *Marzenia Pana Konstantego...*, s. 7; K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 29.

¹⁷ K. R. Domagała w *Spełnionych marzeniach* pisze, że od 1 lipca 1950 r. do 1 kwietnia 1955 r. zatrudniony był w katedrze siedleckiej. Natomiast w tej samej pozycji książkowej (s. 35) zamieszczone zostało zaświadczenie z dn. 11 czerwca 1955 r. Na podstawie tego dokumentu pracował przy parafii katedralnej Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Siedlcach od 19 lipca 1950 r. do 15 marca 1955 r. w charakterze dyrygenta chóru kościelnego oraz pomocnika organisty. K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 30–31, 37; B. Szumowski, *Wspomnienie o Konstantym Domagale. Wybitny i zagadkowy...*, s. 10.

siadając obecnie swoją bogatą historię oraz nieocenioną tradycję. Początki oraz zamiar utworzenia siedleckiego kształcenia artystycznego i powołania placówki muzycznej, która miałaby pełnić funkcję ośrodka kultury muzycznej, nie tylko Siedlec, ale również całego regionu, zrodziły się po zakończeniu okupacji niemieckiej¹⁸.

K. R. Domagała w kwietniu 1954 r. zwrócił się do władz miasta z propozycją utworzenia w Siedlcach szkoły muzycznej – pomysł został zaakceptowany. Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Siedlcach wystosowało pismo do Ministerstwa Kultury i Sztuki w Warszawie w sprawie powołania państwowej instytucji muzycznej. Natomiast Ministerstwo Kultury i Sztuki Departament Szkolnictwa Artystycznego w Warszawie w odpowiedzi na pismo zaproponowało na terenie miasta otwarcie społecznego ogniska muzycznego z możliwością przekształcenia na państwowe, po rozpatrzeniu osiągniętych wyników w nauczaniu. Przystąpiono do realizacji pionierskiego dzieła i w 1954 r. utworzono Miejskie Społeczne Ognisko Muzyczne w Siedlcach, któremu przydzielono zabytkowy budynek Starego Ratusza „pod Jackiem”, wyposażony w niezbędne instrumenty muzyczne, meble i przedmioty. K. R. Domagała pełnił w nim funkcje dyrektora. 1 października 1954 r. odbyło się uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 1954/1955 w sali kina „Odrodzenie” przy ul. H. Sienkiewicza. Placówka stała się instytucją, która propagowała kulturę muzyczną wśród dzieci i młodzieży. Oprócz zajęć indywidualnych przy instrumencie, w ognisku powstały zespoły: instrumentalny i chór akordeonistów wokalnych. Występy zespołów ogniska odbywały się również poza granicami miasta. Przełomowym momentem okazał się występ 16 lub 17 czerwca 1956 r. w Żyrardowie, po którym Wydział Kultury Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie wysunął wniosek upaństwowienia instytucji.

Społeczne Ognisko Muzyczne w Siedlcach realizowało program nauczania zgodny z zaleceniami Ministerstwa Kultury i Sztuki. Ognisko prężnie się rozwijało, a uczniowie odnosili sukcesy. Na mocy zarządzenia Ministra Kultury i Sztuki nr 29 z dnia 22 lutego 1957 r. powołano Państwowe Ognisko Muzyczne w Siedlcach, które rozpoczęło działalność 1 stycznia 1957 r.¹⁹ Należy podkreślić, iż w historii miasta była to pierwsza państwowa placówka realizująca kształcenie muzyczne. Ze względu na trudne warunki lokalowe 22 lutego 1959 r. Państwowemu Ognisku Muzycznemu w Siedlcach przyznano nowy budynek. Gmach ten to dawny teatr z XVIII w., który został spalony w 1944 r. podczas działań wojennych (obecnie znajduje się w nim Urząd Stanu Cywilnego w Siedlcach). Został on odbudowany przez Przedsiębiorstwo Państwowe Pracownię Konserwacji Zabytków w Warszawie oraz przy pomocy wsparcia finansowego miasta²⁰.

¹⁸ K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 37; *30 lat Szkoły Muzycznej w Siedlcach (1954–1984)*, oprac. K. Domagała, Siedlce 1985, s. 5.

¹⁹ *30 lat Szkoły Muzycznej w Siedlcach (1954–1984)...*, s. 5–6; *Wnioski o nadanie tytułu Honorowy Obywatel Miasta Siedlce*, „Kurier Siedlecki” 2008, nr 08/54, s. 11; K. R. Domagała, *Muzyczna Jubilatka*, Siedlce 2007, s. 7–8, 9, 11–12.

²⁰ K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 46–47; A. Białczak, *30-lecie Zespołu Szkół Muzycznych w Siedlcach. Jubileusz subtelności oraz wrażliwość*, „Życie Siedleckie” 2005, nr 262, 10 listopada 2005, s. 4; K. R. Domagała, *Muzyczna Jubilatka...*, s. 13.

Następnie na mocy Zarządzenia nr 129 ministra kultury i sztuki z dnia 21 października 1960 r., z dniem 1 września 1960 r. Ognisko przekształcone zostało w Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia w Siedlcach. Nowo powstała szkoła prężnie rozwijała działalność koncertową i pedagogiczną²¹. Oprócz miasta Siedlce zasięg szkoły obejmował powiaty: sokołowski, łosicki, węgrowski oraz miński. K. R. Domagała w 1961 r. zorganizował przy Szkole Muzycznej w Siedlcach Koło Miłośników Muzyki, przekształcone 12 grudnia 1968 r. na Podlaskie Towarzystwo Muzyczne, zatwierdzone przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. Terenem jego działania było miasto Siedlce i powiat siedlecki, siedzibą lokal Państwowej Szkoły Muzycznej w Siedlcach przy ul 1 Maja 6. K. R. Domagała był przez wiele lat jej prezesem (1968–1976). Podlaskie Towarzystwo Muzyczne było inicjatorem wielu koncertów, jak też współorganizatorem corocznego sierpniowego obozu „Jeunes Musicales”²².

K. R. Domagała był człowiekiem otwartym, życzliwym, posiadał umiejętności organizacyjne oraz interpersonalne. Poprzez koncerty, audycje należące do programu funkcjonowania ogniska popularyzował muzykę. Współpracował z innymi instytucjami muzycznymi np. z: Olsztyna, Ciechanowa, Żyrardowa, Płocka²³. Sukcesy organizacyjne K. R. Domagały dotyczące podnoszenia poziomu kształcenia muzycznego w Siedlcach zostały zauważone. W 1962 r. dostał propozycję od Ministerstwa Kultury, awans obejmował służbowe przeniesienie do Płocka na stanowisko dyrektora średniej szkoły muzycznej. Po raz kolejny, po konsultacjach się z żoną, odrzucił korzystną ofertę. Został w rodzinnym mieście i rozpoczął starania o utworzenie Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Siedlcach²⁴. Świadczy to o tym, jak mocno przywiązany był do swojego rodzinnego miasta.

Dzięki kolejnym staraniom na mocy Zarządzenia nr 66 ministra Kultury i Sztuki z dnia 14 października 1975 r. utworzona została z dniem 1 września 1975 r. Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia w Siedlcach. Została ona połączona z Państwową Szkołą Muzyczną I stopnia w Siedlcach, tworząc Zespół Szkół Muzycznych w Siedlcach „jedyną tego typu placówkę w kwadracie Warszawa – Białystok – Lublin – Brześć. Jaka to była szkoła? – Serdeczna. Od samego początku, od pierwszej chwili [...]. Nikt nie liczył godzin, spędzonych w pracy. – Sam wielokrotnie zostawałem na noc. Żona pozwalała. Wiedziała, że to mój obowiązek”²⁵ – wspomina K. R. Domagała.

---

²¹ Zob. (el–te), *W Państwowej Szkole Muzycznej*, „Trybuna Mazowiecka”, nr 251, 20 października 1972, s. 4; K. R. Domagała, *Muzyczna Jubilatka...*, s. 14.

²² Zob. K. R. Domagała, *Towarzystwa Muzyczne. Powstanie – rozwój Szkolnictwa Muzycznego w Siedlcach*, Siedlce 2004, s. 26–36; P. Rzewuska-Korycińska, *Marzenia Pana Konstantego...*, s. 18. W 2000 r. minęła 100 rocznica powstania Siedleckiego Towarzystwa Muzycznego i z tej to okazji Podlaskie Towarzystwo Muzyczne zostało przemianowane na Siedleckie Towarzystwo Muzyczne.

²³ *30 lat Szkoły Muzycznej w Siedlcach (1954–1984)...*, s. 6.

²⁴ Wywiad z Marią Rzewuską, córką K. R. Domagały z dn. 19 lipca 2017 r.; T. Markiewicz, *Najpiękniejsza szkoła w mieście*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 43, 24 października 2010, s. 10, K. Domagała, *Spelnione marzenia...*, s. 51.

²⁵ T. Markiewicz, *Najpiękniejsza szkoła w mieście...*, s. 10.

Fot. 2. Konstanty Ryszard Domagała. Źródło: „Bocznica” Magazyn społeczno-kulturalny, nr 32, sierpień 2010, s. 17.

Należy podkreślić, iż K. R. Domagała stwarzał i propagował „atmosferę rodzinną” w pracy. Maria Rzewuska wspominała, że drzwi od gabinetu jej ojca zawsze były otwarte. Przychodzili ludzie do niego nawet po porady, np. Wojciech Łopaciuk, reżyser dźwięku w TVP. Na początku, przed wyborem szkoły, rodzice chłopca przyszli po poradę. Zastanawiali się, co zrobić, gdyż ich dziecko będzie się uczyło w Technikum Elektrycznym, zdobywając zawód, ale zaobserwowali, że jest zdolny muzycznie. Dyrektor szkoły doradził, żeby również został zapisany do

szkoły muzycznej. Co się później okazało, Wojciech Łopaciuk skończył Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia i Technikum Elektryczne, a później został też absolwentem Szkoły Muzycznej II stopnia, dostając się na reżyserię dźwięku do Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Obecnie jest bardzo znanym reżyserem dźwięku. To nie jedyny przypadek, gdzie absolwent siedleckiej szkoły muzycznej osiąga sukcesy w Polsce oraz za granicą²⁶. Jak wspomina Maria Rzewuska: „Jego nazwisko ukazuje się na planszach najważniejszych uroczystości, ale trzeba tu powiedzieć! Kto otworzył mu okno na świat? Tym oknem było utworzenie w roku 1975 Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia przy ul. S. Konarskiego. Mój ojciec wszystko robił by utworzyć Szkołę Muzyczną w Siedlcach II stopnia”²⁷.

Zespół Szkół Muzycznych w Siedlcach przeniesiony został w 2000 r. do nowego budynku przy ul. Podlaskiej 14, ale nie była jeszcze wykończona sala koncertowa. Poświęcenia budynku dokonano 26 marca 2000 r.²⁸

K. R. Domagała był również wykładowcą akademickim na nowo utworzonym w 1978 r. kierunku studiów: pedagogika kultury wsi na Wydziale Pedagogiki Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach, zajęcia odbywały się w Zespole Szkół Muzycznych w Siedlcach²⁹.

Na koncercie K. R. Domagały zapisały się wybitne „prekursorskie” sukcesy. Zwłaszcza jeśli chodzi o twórczą pracę w zakresie popularyzowania folkloru podlaskiego. Wspomina K. R. Domagała, iż poproszony został o przygotowanie z okazji 1 maja oprawy muzycznej akademii. Zebrano wtedy zespół, który zachwyił władze Siedlec³⁰. Warto wspomnieć, iż 22 maja 1962 r. miało miejsce spotkanie władz miasta oraz powiatu, które dotyczyło przebiegu Dni Oświaty Książki i Prasy, decydując o powołaniu siedleckiego zespołu pieśni i tańca. Zespół Pieśni i Tańca „Podlasie” przy Miejskim Przedsiębiorstwie Robót Budowlanych w Siedlcach utworzony został w październiku 1962 r. Po wielu miesiącach ciężkiej pracy 30 kwietnia 1963 r. odbył się koncert inauguracyjny. Dom Kultury był siedzibą zespołu (obecnie Miejski Ośrodek Kultury)³¹.

K. R. Domagała obracał się w środowisku bardzo znanych i cenionych osobistości, m.in. współpracował z Ziutą Buczyńską³². Razem pracowali w Zespole Pieśni i

---

²⁶ Wywiad z Marią Rzewuską, córką K. R. Domagały z dn. 19 lipca 2017 r. Zob. J. Dobrydnie, *Młode talenty*, „Nasza Trybuna”, nr 3 (7678), 4 stycznia 1978, s. 4.

²⁷ Tamże.

²⁸ E. Litwiniuk, *Aleksandria Domagały*, „Co Słyszać?”, nr 47, 20 listopada 2005, s. 19; T. Markiewicz, *Najpiękniejsza szkoła w mieście...*, s. 10; K. R. Domagała, *Muzyczna Jubilatka...*, s. 31.

²⁹ SLK, *Fachowcy wiejskiej kultury*, „Nasza Trybuna”, nr 75, 3 kwietnia 1978, s. 6.

³⁰ (wuk), *Niech żyje „Podlasie”!*, „Kurier Siedlecki”, nr 3, 15 stycznia 2003, s. 4.

³¹ K. R. Domagała, *Obrazki podlaskie. XV lat Zespołu Pieśni i Tańca „Podlasie”*, Sokołów 1977, s. 13, 15.

³² Ziuta Buczyńska (Józefa z domu Wołosz; 1910–2002) – tancerka, pobierała naukę w Szkole Rytmiki i Plastyki Janiny Mieczysławskiej w Warszawie. Zdobywczyni nagród m.in.: otrzymała wyróżnienie w tańcu w 1933 r. w Międzynarodowym Konkursie Tańca w Warszawie, rok później pierwszą nagrodę w Międzynarodowym Konkursie Tańca w Wiedniu, została laureatką w 1936 r. na Olimpiadzie Tanecznej w Berlinie. Występowała na estradach międzynarodowych np. w: Paryżu, Rzymie, Neapolu, Budapeszcie. Po wojnie przeprowadziła się z Warszawy i zamieszkała w Siedlcach, tworząc kółka taneczne i male zespoły baletowe. Pełniła funkcję choreografa i pedagoga w Zespole Pieśni i Tańca „Podlasie”. W związku małżeńskim ze Stanisławem Buczyńskim. Honorowy Obywatel Miasta Siedlce, znajduje się w

Tańca „Podlasie”. Zorganizował chór i kapelę, dyrygując nimi do 1982 r., ponadto od 1969 r. pełnił funkcję kierownika artystycznego. Natomiast pierwszy program „Pory roku – jesień, zima, wiosna, lato na Podlasiu” przygotowała wybitna tancerka, choreograf zespołu (przez pięć lat) Ziuta Buczyńska. Program po raz pierwszy zaprezentowano w 1963 r. Nie zabrakło wiejskiej obyczajowości, żywiłowego tańca, przyspiewek, wiejskich piosenek oraz obrzędowych pieśni. W 1969 r. po Ziucie Buczyńskiej choreografem zespołu została Wanda Bończa, a od 1975 r. Halina Mizera. Natomiast reżyserem i kierownikiem artystycznym w latach 1962–1968 była Irena Gawryjolek³³. Członkami Zespołu Pieśni i Tańca „Podlasie” byli przede wszystkim amatorzy, zwłaszcza pracownicy siedleckich zakładów pracy: Zakładu Dziewiarskiego „Karo”, Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów, Spółdzielni Pracy Kominiarzy, Zakładu Produkcji Podzespółów „Polmo”³⁴. Powstawały liczne programy, układy, organizowane były różnego rodzaju występów, które opierały się przede wszystkim na wyżej wspomnianych nagraniach, nagranych osobiście przez K. R. Domagałę w latach 50. XX w. Na ówczesne warunki zespół wyróżniał się tym, iż koncertował za granicą – w Czechosłowacji, ZSRR, Niemczech, Szwecji, we Francji, czy na Węgrzech, a także po całym kraju reprezentując i upowszechniając kulturę folklorystyczną regionu³⁵. Oprócz tego, zespół koncertował w ośrodkach telewizyjnych: w Łodzi (1964), Warszawie (1965–1967), Katowicach (1971) oraz Mińsku na sowieckiej Białorusi (1965–1971). W Ośrodku Polskiego Radia w Warszawie i Olsztynie Zespół Pieśni i Tańca „Podlasie” nagrał mnóstwo pieśni podlaskich. Dzięki działalności K. R. Domagały przetrwały pieśni podlaskie, poprzez propagowanie ich w telewizji, radiu, czy w miejscach, gdzie występował zespół³⁶.

K. R. Domagała nie tylko w Siedlcach rozwijał kształcenie muzyczne, ale również i w innych miastach, tworząc szerokie umuzykalnianie. W 1970 r. utworzył Ognisko Muzyczne w Łosicach, któremu nadzorował przez kolejne 5 lat. Obecnie jest to Państwowa Szkoła Muzyczna w Łosicach³⁷. Następnie od 1 września 1976 r. Zespół Szkół Muzycznych w Siedlcach powołał filię siedleckiej Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Mińsku Mazowieckim, od 1 września 1983 r. funkcjonuje ona jako samodzielna placówka³⁸. Jego imieniem została nazwana Miejska Szkoła Artystyczna I stopnia w Mińsku Mazowieckim, na mocy Uchwały Nr XXXIX/376/14 z dnia 10 marca 2014 r. Uroczyste przyjęcie patronatu odbyło się 1 września 2014 r., zostało połączone z rozpoczęciem roku szkolnego 2014/2015. W tym dniu zapre-

---

Siedlcach ulica nazwana jej imieniem. Zob. D. Pikula, *Tańcem oczarowana: wspomnienia o Ziucie Buczyńskiej (1910–2002)*, Siedlce 2012, s. 29, 31–32, 95, 96; J. Zielińska, *Niedziela w Siedlcach czyli kilka magicznych miejsc*, Siedlce 2012, s. 79–80; *Artyści, nasi przyjaciele – nie zapomnimy*, „Scena 24”, nr 11, listopad 2014, s. 15; A. Charczuk, *Buczyńska Józefa*, [w:] *Słownik biograficzny Południowego Podlasia i Wschodniego Mazowsza*, red. A. Kołodziejczyk, t. I, Siedlce 2009, s. 60–62.

³³ (wuk), *Niech żyje „Podlasie”!*, „Kurier Siedlecki”, nr 3, 15 stycznia 2003, s. 4; K. R. Domagała, *Obrazki podlaskie. XV lat Zespołu Pieśni i Tańca „Podlasie”...*, s. 6, 13, 15.

³⁴ K. R. Domagała, *Obrazki podlaskie. XV lat Zespołu Pieśni i Tańca „Podlasie”...*, s. 6, 13

³⁵ D. Pikula, *Tańcem oczarowana: wspomnienia o Ziucie Buczyńskiej (1910–2002)...*, s. 100, 104.

³⁶ K. R. Domagała, *Obrazki podlaskie. XV lat Zespołu Pieśni i Tańca „Podlasie”...*, s. 13, 21,

³⁷ P. Rzewuska-Korycińska, *Marzenia Pana Konstantego...*, s. 19.

³⁸ K. R. Domagała, *Muzyczna Jubilatka...*, s. 22.

zentowano film poświęcony sylwetce Patrona szkoły, a także publikację książkową pod redakcją Ewy Talachy, której wydawcą było Siedleckie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Brama”. Uroczystość urozmaicona została oprawą muzyczną, którą stworzyło grono pedagogiczne i uczniowie szkoły, prezentując występy w duetach i solo³⁹.

K. R. Domagała przeszedł na emeryturę w 1984 r., lecz nadal do 1999 r. pracował w Zespole Szkół Muzycznych. Był typem społecznika. Zasiadał w jury konkursów dziecięcych oraz młodzieżowych. W kościele św. Stanisława Biskupa był akompaniatorem chóru. Angażował się w działalność Klubu Seniora „Zdrowie”, gdzie prowadził zespół wokalny, a także umiłował życie opowieściami, swoją grą pensjonariuszom Domu Pomocy Społecznej „Nad Stawami”. Wraz z Jadwigą Nowowiejską społecznie uświetniali różnego rodzaju uroczystości organizowane przez pracowników i dyrekcję siedleckiego „Domu Nad Stawami”⁴⁰.

Fot. 3. K. R. Domagała i Jadwiga Nowowiejska występują w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach. Źródło: Zdjęcie udostępnione przez dyrekcję „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach.

³⁹ *Miejska Szkoła Artystyczna. Nowa Szkoła w Mińsku*, „MIM” VII/231, ROK XXIV, Gazeta Samorządowa, wrzesień 2014 R, s. 16; *Szkoła Artystyczna w Mińsku Mazowieckim od 1 września 2014 nosi imię Konstantego Ryszarda Domagały, Honorowego Obywatela Miasta Siedlce*, „Scena 24”, nr 9 (08), wrzesień 2014, s. 24.

⁴⁰ MT, *Odszedł Konstanty Ryszard Domagała*, „Życie Siedleckie” 2012, nr 26, s. 10; Wywiad z Dominikiem Doszko, terapeutą „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach przeprowadzony przez autorkę w dn. 11 lipca 2017 r.

Występował w roli jurora np. w III Festiwalu Kolęd i Pastorałek „Kolędowe Serce Mazowsza” wraz z prof. Krzysztofem Kusiel-Moroz (przewodniczący), Izabellą Jaszczułt-Kraszewską, Barbarą Żarnowiecką i ks. dr. hab. Michałem Romanem Szulikiem. Festiwal zorganizowany został przez Centrum Kultury i Sztuki w Siedlcach, Chór Miasta Siedlce wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Kultury w Siedlcach. Zaangażowane też były w ideę przedsięwzięcia ośrodki kultury należące do województwa mazowieckiego. Finałowy koncert odbył się w Sali Teatralnej Centrum Kultury i Sztuki⁴¹.

K. R. Domagała niespełna cztery miesiące przed śmiercią został mieszkańcem „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej, znajdujący się przy ul. J. Poniańskiego 32 w Siedlcach. Przebywał w nim od 24 lutego do 20 czerwca 2012 r.⁴² Maria Rzewuska wspomina, że marzeniem jej ojca było w przyszłości zamieszkanie w pokoiku „Domu nad Stawami”. Rodzina sądziła, że ma jeszcze czas, natomiast, ze względu na stan zdrowia, wymagający bardzo intensywnej opieki, zamieszkał w „Domu nad Stawami”⁴³. K. R. Domagała 11 marca 2012 r., będąc w tym czasie mieszkańcem „Domu nad Stawami”, spędził imieniny wśród pensjonariuszy.

Fot. 4. Imieniny K. R. Domagały (11 marca 2012 r.) zorganizowane w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach. Źródło: [http://www.domnadstawami.pl/index.php?a=gl&s=1508&szczeg=2376&kat_arch_body=\[dostep 12 czerwca 2012 r.\]](http://www.domnadstawami.pl/index.php?a=gl&s=1508&szczeg=2376&kat_arch_body=[dostep%2012%20czerwca%202012%20r.]).

⁴¹ „Kolędowe Serce Mazowsza”, „Kurier Siedlecki” 2011, nr 1, s. 17.

⁴² Informacje o pobycie udostępnione przez dyrekcję „Domu nad Stawami” w Siedlcach i potwierdzone przez najbliższą rodzinę K. R. Domagałę.

⁴³ Wywiad z Marią Rzewuską, córką K. R. Domagały z dn. 19 lipca 2017 r.

Fot. 5. Dr Mirosław Symanowicz – prezydent miasta Siedlce wręcza nagrodę „Aleksandrię” K. R. Domagała. Źródło: E. Litwiniuk, *Aleksandria Domagały*, „Co Słyszać?”, nr 47, 20 listopada 2005, s. 19.

Poczynania, starania, pasje oraz działalność K. R. Domagały dla kultury muzycznej Siedlec, a także regionu zostały docenione przez społeczeństwo miasta, gdyż został laureatem pierwszej dziesiątki zasłużonych dla Siedlec w plebiscycie na „Siedlczanina XX wieku”, który ogłoszony został w „Kurierze Siedleckim” (uzyskał 107 głosów)⁴⁴. Wręczone miał również za swoje zasługi różnego rodzaju nagrody, wyróżnienia, odznaczenia: 9 listopada 2005 r. w Sali Białej Miejskiego Ośrodka Kultury przy ul. K. Pułaskiego 6 w Siedlcach K. R. Domagała otrzymał Nagrodę Prezydenta Miasta Siedlec „Aleksandrię” za wkład w promocję i rozwój miasta Siedlce w zakresie oświaty oraz kultury⁴⁵. Uroczystość powiązana była z jubileuszem, gdyż Zespół Szkół Muzycznych w Siedlcach obchodził 30-lecie powstania, i składała się z dwóch części: oficjalnej (wręczenie nagrody, wyróżnienia, odznaczenia) oraz artystycznej (koncert jubileuszowy z udziałem uczniów i absolwentów szkoły muzycznej)⁴⁶. „Muzyka to jego życie – powiedział Mariusz Orzełowski – Nagroda ta symbolizuje połączenie wytrwałości, zapału odkrywcy i umiłowania wartości nadrzędnych, a także wiarę we własne siły, wierność założonym celom i wolę zwycięstwa. Odnosić sukcesy zawodowe to wielka rzecz, zwłaszcza gdy służą innym. To wszystko wymaga wiele wysiłku i udaje się tylko nielicznym”⁴⁷.

⁴⁴ *Siedlczanin XX w.*, „Kurier Siedlecki”, nr 4, 21 stycznia 2001, s. 8–9.

⁴⁵ E. Litwiniuk, *Aleksandria Domagały*, „Co Słyszać?”, nr 47, 20 listopada 2005, s. 19.

⁴⁶ K. R. Domagała, *Muzyczna Jubilatka...*, s. 33, 34, 36; M. Artymiuk, *Niech się spełni!*, „Podlaskie Echo Katolickie”, nr 46, 17–23 listopada 2005, s. 8; T. Markiewicz, *Jubileusz Zespołu Szkół Muzycznych w Siedlcach. 30 lat minęło*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 45, 6 listopada 2005, s. 8.

⁴⁷ M. Artymiuk, *Niech się spełni!*..., s. 8.

Fot. 6. Nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Siedlce. Od lewej: ks. prałat Mieczysław Łuszczczyński, K. R. Domagała, Mariusz Dobijański, Wojciech Kudelski - prezydent miasta Siedlce. Źródło: *Honorowi Obywatele Miasta Siedlce*, „Kurier Siedlecki”, nr 9, 15 grudnia 2008, s. 3.

K. R. Domagała w 2008 r. nadano zaszczytny tytuł Honorowego Obywatela Miasta Siedlce⁴⁸. Uehonorowany został również m.in.: Srebrnym Krzyżem Zasługi (1956), Złotym Krzyżem Zasługi (1960), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1970), Medalem XXX-lecia PRL (1974), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1976), medalem Zasłużony Nauczyciel (1980). Sylwetka jego ponadto została wyróżniona: Złotą odznaką Za Zasługi dla Województwa Warszawskiego (1964), dwukrotnie odznaką 1000-lecia Państwa Polskiego (1966), Zasłużony Działacz Kultury (1970), Za Zasługi dla Województwa Siedleckiego (1976). Otrzymał wiele dyplomów gratulacyjnych: Dyplom Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych w Warszawie za całokształt pracy w popularyzowaniu muzyki (1974), Dyplom Honorowy Ministra Kultury i Sztuki za osiągnięcia artystyczne (1977, 1997, 2003), Dyplom od Przewodniczących, Prezydenta m. Siedlce, dyrektora Wydziału Kultury (1984).

Jego postać i działalność była nieoceniona, odznaczony był także: nagrodą artystyczną woj. warszawskiego w dziedzinie upowszechniania kultury regionu podlaskiego, za całokształt pracy wychowawczo-artystycznej (1966), nagrodą I stopnia Ministra Oświaty i Wychowania (1972), wpisany do Złotej księgi zasłużonych województwa warszawskiego N III/13/74 (1974), Wpisany do Złotej księgi zasłużonych ziemi siedleckiej (1974), nagrodą I stopnia wojewody siedleckiego (1976), powołany na stanowisko Profesora Szkoły Średniej (1976), nagrodą Kuratora Oświaty i Wy-

⁴⁸ Archiwum Zakładowe Urzędu Miasta Siedlce, Wniosek o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Siedlce Konstantemu Ryszardzie Domagale; MAZ, *Honorowi Obywatele Siedlec*, „Siedlce Nasze Miasto”, nr 46, s. 9; JK, *Honorowi Obywatele*, tamże, nr 44, s. 6, J. Duszyńska, *Mamy dwóch kolejnych honorowych siedlczan*, „Życie Siedleckie”, nr 45, 2008, s. 7; *Honorowi Obywatele Miasta Siedlce*, „Kurier Siedlecki”, nr 9, 15 grudnia 2008, s. 3.

chowania w Siedlcach (1976), nagrodą specjalną ministra Oświaty i Wychowania (1982), nagrodą Ministra Kultury i Sztuki (1982)⁴⁹.

Był autorem kilku publikacji m.in.: *Spełnione marzenia* (Siedlce 2009), *Towarzystwa Muzyczne powstanie, rozwój szkolnictwa muzycznego w Siedlcach* (Siedlce 2004), *Muzyczna Jubilatka* (Siedlce 2007), *Pastorałki i kolędy* (Siedlce 1989)⁵⁰, *Pieśni Mazowieckie wg Oskara Kolberga* (Siedlce 1990)⁵¹, *Przez podlaską wieś. 100 Pieśni podlaskich na 1, 2 i 3 głosy* (Siedlce 1980)⁵², *Na Podlasiu Byłem. 50 pieśni z repertuaru zespołu „Podlasie”* (Sokołów Podlaski 1977)⁵³, *Obrazki podlaskie. XV lat Zespołu Pieśni i Tańca „Podlasie”* (Sokołów 1977).

K. R. Domagała swoją przyszłą żonę, Zofię z domu Święcką, poznał 16 lipca 1941 r., związek małżeński zawarli 5 sierpnia w 1944 r.⁵⁴ Oboje bardzo się kochali i przez całe życie wzajemnie wspierali. K. R. Domagała przez cały czas miał przy sobie obrazek małego formatu, który w 1942 r. podarowała mu Zofia Święcka. Obrazek przedstawiał postać Jezusa, pod spodem napis „Jezu ufam Tobie”, a na odwrocie dedykacja. Kochał, szanował i cenił swoją żonę. Maria Rzewuska pamięta, że jak jeszcze nie było automatycznych pralek, to właśnie ojciec w domu robił pranie, nie matka⁵⁵. K. R. Domagała wspomina, iż najcenniejszą nagrodą dla niego było odznaczenie z okazji pięćdziesięciolecia pożycia małżeńskiego⁵⁶. Gdy ciężko zachorowała jego żona, opiekował się nią. Cały czas starał się być przy niej, nawet spał w korytarzu na pufie. Po jej śmierci, 2 lutego 1996 r., w pokoju, w którym przebywała K. R. Domagała, dbał o to, by zawsze było pełno kwiatów, portrety z jej podobizną porozwieszane były na ścianach i grał dla „swojej Zosi” na pianinie⁵⁷. Był osobą bardzo rodzinną. Domagałowicze posiadali czwórkę dzieci – dwie córki, Judytę i Marię, oraz dwóch synów, Wenantego Macieja i Adama. Dzieci również były wychowywane w kulcie muzyki. Dwie córki to absolwentki Szkoły Muzycznej I stopnia, a syn ukończył Akademię Muzyczną w Warszawie⁵⁸ (obecnie pełni funkcje dyrektora Miejskiej Szkoły Artystycznej I stopnia im. Konstantego Ryszarda Domagały w Mińsku Mazowieckim – od września 2017 r. stanowisko zostanie objęte przez Paulinę Rzewuską-Korycińską, wnuczkę). Wnuki Konstantego i Zofii Domagałów również posiadają muzyczne wykształcenie. Syn Macieja, wnuk Da-

⁴⁹ P. Rzewuska-Korycińska, *Marzenia Pana Konstantego...*, s. 42–43.

⁵⁰ *Pastorałki i kolędy*, oprac. muzyczne K. Domagała, red. W. Księżopolska, Siedlce 1989.

⁵¹ *Pieśni Mazowieckie wg Oskara Kolberga*, oprac. muzyczne K. Domagała, red. W. Księżopolska, Siedlce 1990.

⁵² *Przez podlaską wieś. 100 Pieśni podlaskich na 1, 2 i 3 głosy* (Siedlce 1980), wybór i oprac. K. Domagała, Siedlce 1980.

⁵³ SLK, „Na Podlasiu byłem...”, „Nasza Trybuna”, nr 64, 20 marca 1978, s. 6.

⁵⁴ K. Domagała, *Spełnione marzenia...*, s. 24–25.

⁵⁵ Wywiad z Marią Rzewuską, córką K. R. Domagały oraz Pauliną Rzewuską-Korycińską z dn. 19 lipca 2017 r., Mińsk Mazowiecki.

⁵⁶ B. Szumowski, *Wspomnienie o Konstantym Domagale. Wybitny i zagadkowy*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 27, 1 lipca 2012, s. 10.

⁵⁷ Państwo Domagałowicze razem stworzyli „Polonez Raruszowy”, który uświetniał obchody miasta związane z Jubileuszem 460-lecia nadania praw miejskich. Do słów Zofii, Konstanty utworzył kompozycję. („Kurier Siedlecki”, nr 5, 31 maja 2007, s. 4.).

⁵⁸ (wch), *Siedlczanin z batutą*, „Trybuna Mazowiecka”, nr 108 (5937), 6–7 maja 1972, s. 6.

niel, i córki Marii, wnuczki – Paulina (uczy muzyki w Mińsku Mazowieckim) oraz Ewelina (została reżyserem dźwięku), również ukończyły Akademię Muzyczną⁵⁹.

W posiadaniu wnuczki Pana Konstantego, Pauliny Rzewuskiej-Korycińskiej, znajduje się specjalny zeszyt, w którym odnaleźć można głównie wiersze poświęcone rodzinie i najbliższym, rymy, pieśni i różnego rodzaju „zapiski”. Świadczy to o tym, że jego artystyczna dusza także była rozwinięta pod względem poetyckim. Szkoda tylko, że Autor nie wyraził zgody na rozpowszechnianie zawartości, tytułując zeszyt *Rymy i zapiski nie do publikacji*.

Konstanty Ryszard Domagała zmarł 20 czerwca 2012 r., w wieku 89 lat⁶⁰. Ciało zostało skremowane w Krematorium w Wyszku. Uroczystości pogrzebowe trwały dwa dni. Msza pogrzebowa odprawiona została 27 czerwca 2012 r. w Katedrze pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Siedlcach, natomiast złożenie urny nastąpiło dzień później na Cmentarzu Centralnym przy ul. Cmentarnej w Siedlcach w grobowcu rodzinnym⁶¹.

Fot. 7. Grób Zofii Domagały (5 października 1923 – 2 lutego 1996) i Konstantego Ryszarda Domagały (6 września 1923 – 20 czerwca 2012), który znajduje się na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Cmentarnej w Siedlcach. Pochowany jest również w rodzinnym grobie Tomasz Rzewuski, mąż Marii Rzewuskiej, córki państwa Domagałów. Foto. Agnieszka Stańska.

⁵⁹ Wywiad z Marią Rzewuską, córką K. R. Domagały oraz Pauliną Rzewuską-Korycińską z dn. 19 lipca 2017 r.; T.MARK, *Można mówić o klanie*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 45, 6 listopada 2005, s. 8.

⁶⁰ B. Szumowski, *Peten klasy i pasji*, „Gazeta Siedlecka”, nr 26 (221), 27 czerwca 2012, s. 2; ret, *Życie muzyką pisane*, „Co Słychać?”, nr 27 (770), 8 lipca 2012, s. 8, *Odeszli*, „Tygodnik Siedlecki”, dod. „Tygodnik Siedlecki” Reklama, nr 27, 1 lipca 2012, s. 28.

⁶¹ MT, *Odszedł Konstanty Ryszard Domagała*, „Życie Siedleckie” 2012, nr 26, s. 10; B. Luczewska-Matejek, *Uroczystości pogrzebowe Konstantego Domagały, prekursora szkolnictwa muzycznego na Ziemi Siedleckiej. Żegnaj Profesorze*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 28, 8 lipca 2012, s. 8; B. Szumowski, *Wspomnienie o Konstantym Domagale. Wybitny i zagadkowy*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 27, 1 lipca 2012, s. 10..

K. R. Domagała to przede wszystkim nieprzeciętna indywidualność, posiadająca wspaniałą osobowość. Wybitna postać, która kierowała się w życiu prawdziwą pasją oraz marzeniami. Był człowiekiem niezwykłym, zdeterminowanym, wszystko, co zaplanował, skrupulatnie realizował. To osoba dystygowana i taktowna, o umiejętnościach interpersonalnych, skupiająca wokół siebie znakomitych, kreatywnych, zdolnych ludzi. We wszystko co robił, angażował się całym sobą. Był prawdziwym, wieloletnim, oddanym dla uczniów pedagogiem. Traktował indywidualnie każdego ucznia. Wymagał dużo od siebie, ale też motywował współpracowników, uczniów, władze miasta, a także społeczeństwo do działania, stawiając zawsze za cel popularyzację i upowszechnienie kultury muzycznej w Siedlcach i regionie.

Od najmłodszych lat muzyka wypełniała jego życie – w tej dziedzinie inspirował, kierując się na co dzień pasją. K. R. Domagała to nieprzeciętna indywidualność swoich czasów. Osoba zdecydowana, dążąca do wyznaczonego celu oraz świadoma swojej wartości. Dlatego w tym przypadku sukces, jakiego dokonał na poszczególnych etapach rozwoju, postępu i modernizacji życia kulturalnego miasta, musiał się udać. A przy tym postać wyrazista, skromna i zawsze pomocna. Dzielił się wiedzą i przekazywał swoje doświadczenia. Traktował wszystkich ludzi na równi, nie kierując się korzyściami lub stanowiskami, które obejmowały – czy to była sprzątaczką, portier, wykładowca, uczeń, profesor lub dyrektor innej placówki. Każdy dla niego był ważnym człowiekiem i dla każdego poświęcał swój cenny czas. Ciężko pracował na to, co dokonał w życiu. Na pewno trzeba podkreślić, iż swoimi poczynaniami i drogą życiową, którą obrał, wpisał się do zacnego grona najślawniejszych postaci zasłużonych dla Siedlec. Pozycję, uznanie i szacunek wśród społeczeństwa i współpracowników wypracował ciężką, prekursorską oraz znużoną pracą. Śmiało można stwierdzić, iż bez K. R. Domagały nie byłoby, podejrzewam, tak rozwiniętego i na wysokim poziomie szkolnictwa muzycznego w Siedlcach i w regionie.

K. R. Domagała w skrócie podsumował swoje życie: „Życie jest piękne! [...] – Ja nie żałuję tych swoich lat, że mam osiemdziesiąty ósmy rok. Bo jakie ono było? Okupacja, po okupacji były ciężkie lata. Ale w zgodzie żyliśmy. Pięćdziesiąt pięć lat żyłem z żoną”⁶². Podsumowując, poza żoną, dziećmi i wnukami muzyka oraz utworzona przez niego Szkoła Muzyczna w Siedlcach to było całe jego życie. Bohater niniejszego artykułu zasługuje zwłaszcza na pamięć i naśladownictwo, gdyż takie wybijające się indywidualności zdarzają się raz na jakiś czas. Życie K. R. Domagały może być inspiracją dla innych.

BIBLIOGRAFIA CYTOWAŃ

30 lat Szkoły Muzycznej w Siedlcach (1954–1984), oprac. K. Domagała, Siedlce 1985.

30-lecie Zespołu Szkół Muzycznych w Siedlcach. Jubileusz subtelności oraz wrażliwości, „Życie Siedleckie”, nr 262, 10 listopada 2005.

Artymiuk M., *Niech się spełni!*, „Podlaskie Echo Katolickie”, nr 46, 17–23 listopada 2005.

---

⁶² A. Kulik, *Ja jestem mocny*, „Życie Siedleckie”, nr 2, 2011, s. 7.

Artyści, nasi przyjaciele – nie zapomnieni, „Scena 24” nr 11, listopad 2014.

(BLM), *Gadu-gadki: O Dniu Dziecka – wspomnienia i marzenia*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 23, 6 czerwca 2004.

„Bocznica” Magazyn społeczno-kulturalny, nr 32, sierpień 2010.

Boczukowa B., *Edukacja regionalna na południowym Podlasiu – uwarunkowania i perspektywy*, Siedlce 2011.

Charczuk A., *Buczyńska Józefa*, [w:] *Słownik biograficzny Południowego Podlasia i Wschodniego Mazowsza*, red. A. Kołodziejczyk, t. I, Siedlce 2009.

Dobrydnio J., *Młode talenty*, „Nasza Trybuna”, nr 3, 4 stycznia 1978.

Domagała K. R., *Muzyczna Jubilatka*, Siedlce 2007.

Domagała K. R., *Obrazki podlaskie. XV lat Zespołu Pieśni i Tańca „Podlasie”*, Sokołów 1977.

Domagała K., *Spełnione marzenia*, Siedlce 2009.

Domagała K. R., *Towarzystwa Muzyczne. Powstanie – rozwój Szkolnictwa Muzycznego w Siedlcach*, Siedlce 2004.

Domagała Konstanty Ryszard, [w:] *Zasłużeni dla oświaty i wychowania powiatów siedleckiego i łoskiego*, zespół red. I. Chacińska i in., z. 1, Siedlce 2005.

Duszyńska J., *Mamy dwóch kolejnych honorowych siedlczan*, „Życie Siedleckie”, nr 45, 7 listopada 2008.

(el-te), *W Państwowej Szkole Muzycznej*, „Trybuna Mazowiecka”, nr 251 (7080), 20 października 1972.

Honorowi Obywatele Miasta Siedlce, „Kurier Siedlecki”, nr 9, 15 grudnia 2008.

JK, *Honorowi Obywatele*, „Siedlce nasze miasto”, nr 44, 31 października 2008.

Kamiński T., *Zakład kształcenia nauczycieli w Siedlcach w latach 1917–1970*, „Szkice Podlaskie” z. 6, 1998.

„*Kołodowe Serce Mazowsza*”, „Kurier Siedlecki”, nr 1, 16 marca 2011.

Kulik A., *Ja jestem mocny*, „Życie Siedleckie”, nr 2, 14 stycznia 2011.

Litwiniuk E., *Aleksandria Domagały*, „Co Słyszc?” nr 47, 20 listopada 2005.

Luczewska-Matejek B., *Uroczystości pogrzebowe Konstantego Domagały, prekursora szkolnictwa muzycznego na Ziemi Siedleckiej. Żegnaj Profesorze*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 28, 8 lipca 2012.

Markiewicz T., *Jubileusz Zespołu Szkół Muzycznych w Siedlcach. 30 lat minęło*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 45, 6 listopada 2005.

Markiewicz T., *Najpiękniejsza szkoła w mieście*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 43, 24 października 2010.

MAZ, *Honorowi Obywatele Siedlec*, „Siedlce Nasze Miasto”, nr 46, 14 listopada 2008.

Miejska Szkoła Artystyczna. Nowa Szkoła w Mińsku, „MIM” VII/231, ROK XXIV, Gazeta Samorządowa, wrzesień 2014.

MT, *Odszedł Konstanty Ryszard Domagała*, „Życie Siedleckie”, nr 26, 29 czerwca 2012.

Odeszli, „Tygodnik Siedlecki”, dod. „Tygodnik Siedlecki Reklama”, nr 27, 1 lipca 2012.

Pastorałki i kołody, oprac. muzyczne K. Domagała, red. W. Księżopolska, Siedlce 1989.

Pieśni Mazowieckie wg Oskara Kolberga, oprac. muzyczne K. Domagała, red. W. Księżopolska, Siedlce 1990.

Pikula D., *Tańcem oczarowana: wspomnienia o Ziucie Buczyńskiej (1910–2002)*, Siedlce 2012.

Przez podlaską wieś. 100 Pieśni podlaskich na 1, 2, i 3 głosy, wybór i oprac. K. R. Domagała, Siedlce 1980.

ret, *Życie muzyką pisane*, „Co Słyszc?” nr 27, 8 lipca 2012.

Rzewuska-Korycińska P., *Marzenia Pana Konstantego*, [b.m. i r.w.].

Siedlczanin XX w., „Kurier Siedlecki”, nr 4, 21 stycznia 2001.

SLK, *Fachowcy wiejskiej kultury*, „Nasza Trybuna”, nr 75, 3 kwietnia 1978.

SLK, *„Na Podlasiu byłem...”*, „Nasza Trybuna”, nr 64, 20 marca 1978.

Szkoła Artystyczna w Mińsku Mazowieckim od 1 września 2014 nosi imię Konstantego Ryszarda Domagały, Honorowego Obywatela Miasta Siedlce, „Scena 24”, nr 9, wrzesień 2014.

Szulik M. R., *Hakowski Walenty*, [w:] *Słownik biograficzny Południowego Podlasia i Wschodniego Mazowsza*, red. A. Kołodziejczyk, t. I, Siedlce 2009.

Szumowski B., *Pełen klasy i pasji*, „Gazeta Siedlecka”, nr 26 (221), 27 czerwca 2012.

Szumowski B., *Wspomnienie o Konstantym Domagale. Wybitny i zagadkowy*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 27, 1 lipca 2012.

T.MARK, *Można mówić o klanie*, „Tygodnik Siedlecki”, nr 45, 6 listopada 2005.

Tybura W., *Tacy już są Domagałowie...*, „Trybuna Mazowiecka”, nr 306, 307, 24–26 grudnia 1973.

(wch), *Siedlczanin z batutą*, „Trybuna Mazowiecka”, nr 108, 6–7 maja 1972.

Wnioski o nadanie tytułu Honorowy Obywatel Miasta Siedlce, „Kurier Siedlecki”, nr 8, 21 października 2008.

(wuk), *Niech żyje „Podlasie”!*, „Kurier Siedlecki”, nr 3, 15 stycznia 2003.

Zielińska J., *Niedziela w Siedlcach czyli kilka magicznych miejsc*, Siedlce 2012.